

Premisser og gebyrregulativ for 2027: Feiing og tilsyn

1. Innledning

Feie- og tilsynstjenesten er en lovpålagt kommunal tjeneste med hjemmel i [brann- og eksplosjonsvernloven §§ 9 og 11](#), samt [forskrift 17. desember 2015 nr. 1710 om brannforebygging § 6 og 17](#). Adgangen til å ta gebyr for å dekke kostnader knyttet til lovpålagt feiing og tilsyn følger av brann- og eksplosjonsvernloven § 28.

Feie- og tilsynstjenesten er organisert som en seksjon i brannforebyggende avdeling ved Bergen brannvesen.

2. Selvkost og omfang av tjenesten

Gebyrfastsettelsen for feie- og tilsynstjenesten er basert på prinsippet om selvkost, jf. [kommuneloven § 15-1](#). [Gjeldende forskrift om feie- og tilsynstjenester for Bergen kommune ble vedtatt av bystyret og trådte i kraft 04.09.2024.](#)

Forskriftens formål er å:

«Oppfylle og utdype brann- og eksplosjonsvernlovens bestemmelser om feiing og tilsyn og styrke gjennomføringen av det brannforebyggende arbeidet i boliger og andre bygninger».

- Forskriften §§ 4-9 omhandler gebyr. Gebyr som innkreves etter forskriften er inndelt i: Tilsynsgebyr, som dekker kostnader knyttet til kontroll og feiebehov og tilsyn med fyringsanlegg.
- Feiegebyr, som dekker kostnaden ved gjennomført feiing

Tilsynsgebyret innkreves for alle bruksenheter med minst ett aktivt røykløp til bruk for oppvarming. Gebyret beregnes til selvkost, og skal dekke kommunens kostander med tilsyn og kontroll av feiebehov, jf. kommuneloven § 15-1.

Det gjennomføres risikobasert tilsyn der tilsynsfrekvensen fastsettes ut fra en vurdering av den enkelte bruksenhetens brannrisiko. Det legges til grunn et årlig gebyr for tilsyn med fyringsanlegg og kontroll av feiebehov. Tilsyn omfatter kontroll av at fyringsanlegg er intakt, fungerer som forutsatt og ikke medfører økt risiko for brann eller skade. Etter gjeldende forskrift vil feiing kun gjennomføres der det er kartlagt et faktisk behov.

Feiekostanden belastes dermed den som skaper feiebehovet. En slik behovsstyrt tilnærming bidrar i tillegg redusert arbeidsmiljøbelastning, siden omfanget av feiing reduseres. Dette medfører lavere eksponering for sot og partikler, som er kjent for å være helseskadelige ved gjentatt eller langvarig eksponering.

3. Brannvesenets ansvar for feiing, tilsyn og brannsikkerhet

Det følger av brann- og eksplosjonsloven § 11 første ledd bokstav h at brannvesenet skal *«sørge for feiing og tilsyn med fyringsanlegg»*.

Ansvarer er nærmere beskrevet i [forskrift om brannforebygging § 17](#). *«Kommunen skal sørge for at røykkanaler i fyringsanlegg som brukes til oppvarming av byggverk, blir feiet ved behov. Feiingen skal utføres på en faglig tilfredsstillende måte som medfører minst mulig ulempe for eier og bruker. Etter feiingen skal feieren sørge for at all sot blir fjernet og brakt til egnet sted. Kommunen skal sørge for at det ved behov blir ført tilsyn med fyringsanlegg som brukes til oppvarming av byggverk. Kommunen skal sørge for at det blir ført tilsyn med fyringsanlegget etter brann eller eksplosjon i, eller i tilknytning til, fyringsanlegget».*

Tilsyn med fyringsanlegg skal avdekke om eier etterlever krav fastsatt i brann- og eksplosjonsvernloven og tilhørende forskrifter. Det føres kontroll med at fyringsanlegget er teknisk intakt, fungerer etter hensikten og ikke representerer en brann- eller farekilde.

Tilsyn er risikobasert og basert på kartlagt behov, med sikte på at ressursene brukes der risikoen er størst. Kartleggingen i Bergen har blant annet vist økt forekomst av skorsteinbranner ved bruk av fast brensel i teglsteinsskorsteiner, samt høyere risiko i leilighetsbygg og fritidsboliger sammenlignet med eneboliger.

I henhold til brann- og eksplosjonsloven § 13, 4. ledd kan kommunen bestemme tilsyn med andre byggverk. Slike tilsynsobjekter fastsettes i lokal forskrift.

3.1 Innhold i tilsynet og øvrig forebyggende arbeid

Ved tilsyn legges det vekt på forhold som har betydning for personsikkerhet og brannsikkerhet, herunder;

- Røykvarslere
- Slokkemateriell
- Tilfredsstillende fremkommelighet i rømningsveier

Brannvesenet har i tillegg et ansvar for informasjons- og motivasjonstiltak, jf. brann- og eksplosjonsvernloven § 11, 1. ledd bokstav a «*gjennomføre informasjons- og motivasjonstiltak i kommunen om fare for brann, farer ved brann, brannverntiltak og opptreden i tilfelle av brann og andre akutte ulykker*». Slike tiltak, herunder veiledning til eier og bruker, er en sentral og integrert del av det brannforebyggende arbeidet og en naturlig del av gjennomføringen av tilsyn, jf. forskrift om brannforebygging § 19.

4. Gebyrfastsettelse og regelverk

Beregninger og innkreving av gebyrer er regulert i §§ 6 og 7 i lokal forskrift. Feiing og gebyr for feiing er regulert i §§ 8 og 9. Gebyrsatsene fastsettes av bystyret som del av budsjettvedtaket.

Krav til adkomst, melding om installasjon av ildsted følger § 10 og §11, og bortfall av feie- og tilsynsplikten følger av forskriftens §12.

§ 13 regulerer ikrafttredelse og oppheving av tidligere forskrifter.

4.1 Nærmere om beregning av feie- og tilsynsgebyrer

Feie- og tilsynsgebyrene fastsettes med hjemmel i brann- og eksplosjonsvernloven § 28, 2. ledd «*Kommunestyret selv kan fastsette lokal forskrift om gebyr for gjennomføring av feiing og tilsyn med fyringsanlegg*».

I henhold til kommuneloven § 15-1 skal gebyrene ikke overstige kostnaden ved å yte tjenesten. Selvkost beregnes i samsvar med kommuneloven §15-1, 2. til 4. ledd og forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer.

5. Årsgebyr 2027 og utvikling i selvkostfond

I tidligere budsjettprosesser har benyttede deflator- og prisforutsetninger ligget lavere enn den faktiske kostnadsutviklingen, særlig innenfor selvkostområdene. Dette har i ettertid medført avvik mellom budsjettert og reelt kostnadsnivå og bidratt til manglende økonomisk balanse.

5.1 Vurdering for budsjett 2027

Erfaringer fra tidligere år, samt utvikling i 2026, tilsier at statlig deflator vurderes som lav sett

opp mot reell kostnadsvekst. I budsjettarbeidet for 2027 legges det derfor til grunn høyere pris- og lønnsforutsetninger enn angitt deflator. Dette vurderes som nødvendig for å sikre et realistisk og robust budsjettgrunnlag og for å redusere risikoen for systematiske budsjettavvik over tid.

5.2 Gebyrjustering for 2027

For 2027 legges det opp til en justering av gebyret for feie- og tilsynstjenester på 4,5 prosent. Justeringen er begrunnet i forventet lønns- og prisvekst, samt endringer i tjenestenes innretning. Det er blant annet planlagt en hyppigere tilsynsfrekvens, som samlet sett gir redusert behov for feiing per objekt. Endringen innebærer økte kostnader knyttet til gjennomføring av tilsyn, samtidig som den legger til rette for en mer målrettet og risikobasert tjenester.

6. Utvikling i selvkostfond

Saldo for selvkostfondet for feiing og tilsyn var ved utgangen av 2025 på kr null. I tillegg er det et fremførbart underskudd på selvkostområdet på kr 143 985,-, som må dekkes inn i 2026. Det vurderes som nødvendig å bygge opp en tilstrekkelig økonomisk buffer for å kunne håndtere framtidige uforutsette kostnader og redusere sårbarheten i tjenesten. For å sikre en bærekraftig drift over tid foreslås det derfor en gradvis og forutsigbar justering av gebyrnivået. En slik tilnærming bidrar til å styrke den økonomiske bærekraften i tjenesten og reduserer risikoen for større og mer brå gebyrøkinger senere år. Den foreslåtte gebyrutviklingen skal gi innbyggerne forutsigbare rammer, samtidig som feie- og tilsynstjenesten kan opprettholdes og videreutvikles på et faglig, økonomisk og arbeidsmiljømessig og forsvarlig nivå, i samsvar med gjeldende krav og forventninger.

Følgende budsjett for 2027 er lagt til grunn, tall i mill.:

Boligbrannsikkerhet	Budsjett 2027
Direkte driftsutgifter - lønn	29 556
Direkte driftsutgifter - annet	6 831
Henførbare indirekte driftsutgifter	9 806
Kalkulatorisk rente	-200
Kalkulatorisk avskrivninger	125
Andre inntekter	-6 164
Gebyrgrunnlag	39 953
Gebyrinntekter	-40 437
Årets finansielle resultat	-484
Avsatt til selvkostfond	484
Resultat selvkost	0

**Forslag budsjett 2027.*

Foreslåtte satser for 2027:

Tjeneste	2026	2027	Kommentar
Feiing per time	1 265	1 322	Feies ved behov, faktureres
Tilsynsgebyr hvert år	528	552	Flatt gebyr for alle uavhengig av tilsynshyppighet
Tilleggsgebyr for spesielle anlegg	1 265	1 322	Timepris (gjelder prosessanlegg o.l)

**Satser feiegebyr, tilsynsgebyr og tilleggsgebyr 2026 og 2027*

Gebyrene er fritatt for merverdiavgift.